

Årsrapport 2016

Godkendt på generalforsamlingen den 20/3 2017

Dirigent

Kamstrup A/S

Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
CVR-nr: 21 24 81 18

Intelligent vandstyring giver energigevinst på 15%

Intelligent måling understøtter Skanderborg Forsyningsvirksomheds ambitiøse vision om at være det mest moderne vandselskab i Danmark.

"Dataindsamling i realtid tegner et klarere billede af vandforbruget. Det giver mulighed for at optimere forsyningen og reducere energiforbruget og dermed CO₂-udledningen. I alt har vi med flere indsatser været i stand til at reducere energiforbruget med 15 procent på vores største vandværk. Skalerer man det op på landsplan, ville den opnåede energibesparelse for den samlede vandforsyning svare til en mellemstor by som Skive".

- Jens Bastrup, Administrerende direktør fra Skanderborg Forsyningsvirksomhed.

Indholdsfortegnelse

Ledelsespåtegning	5
Den uafhængige revisors erklæringer	6
Ledelsesberetning	
Selskabsoplysninger	8
Koncernoversigt	9
Hoved- og nøgletal for koncernen	10
Beretning	13
Koncern- og årsregnskab	
1. januar – 31. december	
Resultatopgørelse	17
Balance	18
Pengestrømsopgørelse	20
Noter, herunder anvendt regnskabspraksis	21

Lancering af markedets mest fleksible varmemåler

I april lancerede vi varmemåleren MULTICAL® 403. Måleren er baseret på innovativ ultralydsteknologi og høj kvalitet kombineret med forståelsen af de krav og udfordringer varmeforsyninger står overfor i dag og i fremtiden.

"Markedet efterspørger målerløsninger, der gør det nemmere at gøre arbejdet bedre. I MULTICAL® 403 får varmegædere en måler, der giver dem helt konkrete og målbare tidsmæssige og økonomiske besparelser i dag og samtidigt understøtter kravene til yderligere effektivisering og optimering af fremtidens energimåling," siger Søren Lang, Product Group Manager – Heat/Cooling meters.

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 for Kamstrup A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

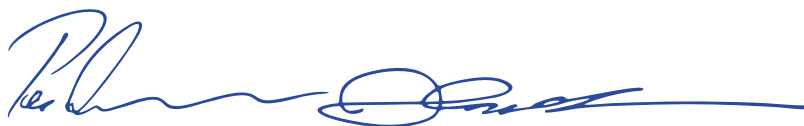
Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og af koncernens og selskabets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Aarhus, den 20. marts 2017

Direktion:

Per Asmussen
Administrerende direktør

Henrik Rom
Økonomidirektør

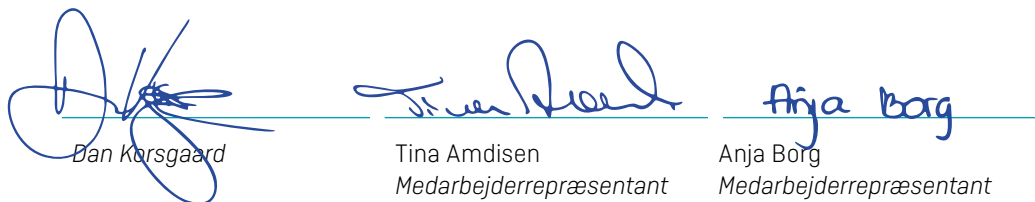
Bestyrelse:

Jørgen Wisborg
Formand

Flemming Rasmussen
Næstformand

Torben B. Pedersen

Dan Korsgaard

Tina Amdisen
Medarbejderrepræsentant

Anja Borg
Medarbejderrepræsentant

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Kamstrup A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Kamstrup A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *"Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet"*. Vi er uafhængige af koncernen og selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncern- og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernen og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aarhus, den 20. marts 2017

Ernst & Young

Godkendt Revisionspartnerselskab

CVR-nr: 30 70 02 28

Claus Hammer-Pedersen
Statsaut. revisor

Hans Peter Roug
Statsaut. revisor

Selskabsoplysninger

Kamstrup A/S
Industrivej 28, Stilling
8660 Skanderborg

T: 89 93 10 00
F: 89 93 10 01
W: kamstrup.com
E: info@kamstrup.com

CVR-nr.: 21 24 81 18

Stiftet den 28. august 1931 (grundlagt 1946).
Hjemsted i Skanderborg.

Bestyrelse

Jørgen Wisborg, formand
Flemming Rasmussen, næstformand
Torben B. Pedersen
Dan Korsgaard
Tina Amdisen
Anja Borg

Direktion

Per Asmussen
Henrik Rom

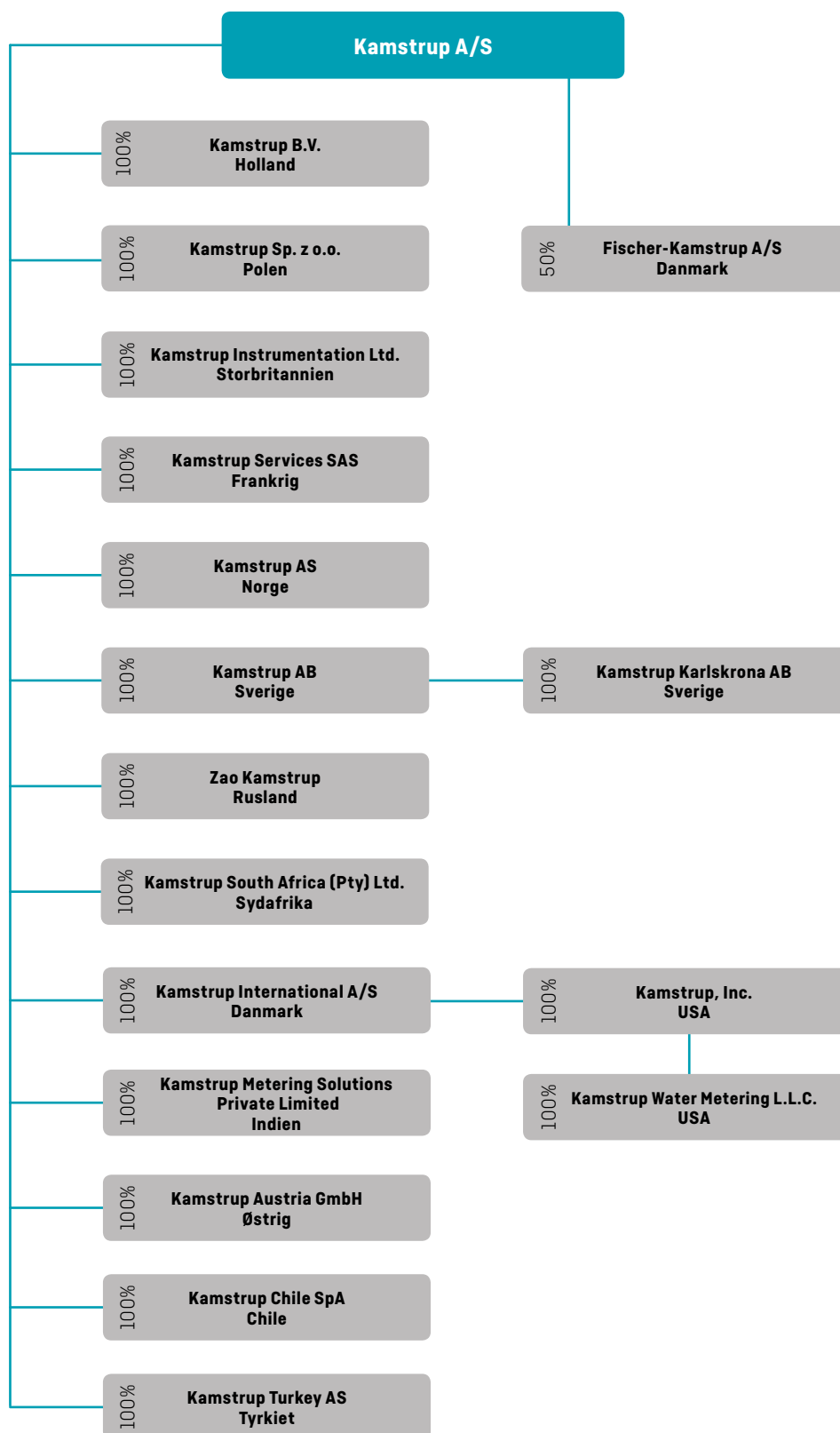
Revision

Ernst & Young
Godkendt Revisionspartnerselskab
Værkmestergade 25
8100 Aarhus C
CVR-nr.: 30700228

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes 20. marts 2017

Koncernoversigt

Hoved- og nøgletal for koncernen

Mio kr.	2016	2015	2014	2013	2012
Hovedtal					
Nettoomsætning	1.739,9	1.523,9	1.382,9	1.289,1	1.257,1
Resultat af ordinær primær drift	164,9	211,1	238,5	186,9	197,9
Resultat af finansielle poster	-2,7	-6,6	-3,6	-5,4	-7,7
Resultat før skat	165,9	201,6	260,5	182,5	191,0
Årets resultat	124,7	152,2	206,1	145,7	144,7
Anlægsaktiver	548,4	355,6	320,5	310,0	301,9
Omsætningsaktiver	596,8	514,5	498,9	441,1	420,7
Aktiver i alt	1.145,3	870,1	819,4	751,1	722,6
Aktiekapital	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Egenkapital	443,0	449,2	472,8	415,7	375,3
Hensatte forpligtelser	47,7	38,5	40,3	42,2	31,9
Kortfristet gæld	591,9	314,7	233,8	218,1	248,1
Gældsforpligtelser	654,6	382,4	306,4	295,8	315,4
Investering i materielle anlægsaktiver	230,7	72,5	61,1	46,0	77,9
Pengestrøm fra drifts- og investeringsaktivitet	-102,4	161,3	152,6	172,8	54,7
Nøgletal					
Overskudsgrad	10	14	19	15	16
Afkastningsgrad	32	39	49	40	47
Likviditetsgrad	101	163	213	203	170
Egenkapitalandel (soliditet)	39	52	58	55	52
Egenkapitalforrentning	28	33	46	37	40
Gennemsnitligt antal ansatte	1.066	930	874	850	761

De i oversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Gennemsnitlig investeret kapital}*}$
Likviditetsgrad	$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$
Egenkapitalandel	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoritetsinteresser, ultimo} \times 100}{\text{Passiver i alt, ultimo}}$
Egenkapitalforrentning	$\frac{\text{Årets resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

*Investeret kapital:

Driftsmæssige immaterielle og materielle anlægsaktiver samt nettoarbejdskapital

Antwerpen investerer i intelligent vandteknologi

I juni indgik vi en kontrakt på ca. 193.000 intelligente vandmålere til forsyningsselskabet Water-Link, der forsyner Belgiens andenstørste by Antwerpen. I projektet er vi underleverandør til Hydroko, der har arbejdet sammen med belgiske vandværker igennem en lang årrække. Aftalen med Hydroko er den hidtil største på intelligente vandmålere og kommer efter flere år med store investeringer i teknologisk udvikling og innovation.

"Den intelligente vandmåler er fundamentet for effektivt at håndtere drikkevand på bæredygtig vis", siger Projektingeniør Jan Van Cappellen fra Water-Link.

Beretning

Hovedaktivitet

Koncernen Kamstrup A/S udvikler, producerer og sælger elektroniske energi- og brugsvandsmålere, tilhørende aflæsningssystemer og dataanalyseværktøjer til forsyningselskaber og andre brugere i hele verden.

Hovedkontoret ligger i Stilling, syd for Aarhus og huser udvikling, administration, salg og automatiseret produktion. Som grundprincip udvikler virksomheden selv alle sine produkter og producerer dem på sine højt automatiserede fabrikker i Skandinavien.

På verdensbasis har Kamstrup afdelinger i: Dubai, Estland, Finland, Frankrig, Holland, Indien, Kina, Norge, Polen, Rumænien, Rusland, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Sydafrika, Tjekkiet, Tyrkiet, Tyskland, USA og Østrig. I øvrige lande sælges og markedsføres via et netværk af distributører.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat

El- og vandmåler-markedet har i 2016 globalt set oplevet en moderat vækst i salget af intelligente målere. Varmemålermarkedet har været stagnerende i 2016. Vi har i 2016 igen øget vores globale markedsandele på trods af, at konkurrencen stadig skærpes.

En væsentlig årsag til væksten findes i resultaterne af de seneste års indsats inden for produktudvikling, hvor en række succesfulde produktlanceringer er blevet gennemført. Disse har forstærket Kamstrups konkurrenceevne gennem produkternes øgede funktionalitet. Løbende investeringer i fabriksautomatisering har også bidraget til øget konkurrencekraft, foruden at sikre et højt og konsistent kvalitetsniveau. En lang række løbende forbedringer gennem Lean-aktiviteter har også forbedret produktiviteten.

Store investeringer i 2016 betyder et øget behov for finansiering, men Kamstrup er fortsat i en finansiell god position.

En yderligere stigning i indsatsen på markedsføring, salg og produktudvikling har igen i 2016 øget kapacitetsomkostningerne og forventes at føre til fortsat stigende markedsandele. Der forventes etablering på flere nye markeder i 2017.

Årets resultat er lavere end i 2015, men set i lyset af de forøgede omkostninger til udvikling af fremtidige markeder og produkter i 2016 betragtes årsresultatet som tilfredsstillende.

Markedet og forventninger til fremtiden

Kamstrup oplever stor interesse om virksomheden produktprogram og har sikret betydelige ordrer indenfor alle segmenter, men især vandsegmentet udvikler sig positivt med flere banebrydende ordrer.

I 2017 forventes Kamstrup at vinde yderligere markedsandele på en række markeder med en stigende omsætning til følge. Dette primært som et resultat af indsatsen indenfor produktudvikling og produktionsteknisk udvikling samt salgsaktiviteter på flere markeder.

Kamstrup planlægger fortsat at investere kraftigt i ny produktudvikling og produktionsteknisk udvikling i de kommende år.

Foruden fortsat nysalg vil der i 2017 og fremad være stor fokus på at levere de store ordrer der er optaget i de seneste år.

Vi forventer vækst igen i 2017 og et højere resultat end i 2016, væsentligst med baggrund i vækst på eksportmarkederne.

Risici

Kamstrup producerer, sælger og installerer primært energi- og brugsvandsmålere og tilhørende fjernaflæsnings-systemer og dataanalyseværktøjer. Behovet/markedet er nogenlunde stabilt, geografisk er der vækstpotentiale. Der vurderes ikke at være væsentlige generelle risici, når der bortses fra risikoen ved ikke at være på forkanten med den teknologiske udvikling, have høj produktkvalitet og ved at agere i et konkurrencepræget marked.

Kamstrups følsomhed over for finansielle risici er meget begrænset. Behovet for anvendelse af rente- og valutasikringsinstrumenter vurderes løbende og sker alene ud fra kommercielle behov med henblik på sikring af de fremtidige pengestrømme. Tabsrisikoen på kunder søges generelt afdækket via kreditrammer og indhentning af kreditoplysninger og kreditforsikring på nogle markeder.

Kamstrup har en høj kreditværdighed.

Viden ressourcer

Kamstrup har stabile, kompetente og veluddannede medarbejdere. Virksomhedens beliggenhed muliggør fortsat rekruttering af veluddannede medarbejdere indenfor teknologi og økonomi m.v.

Kønsmæssig sammensætning af ledelsen

Det er virksomhedens opfattelse at diversitet – herunder repræsentationen af begge køn – kan styrke samarbejdet og arbejdsmiljø. Virksomheden har derfor en politik om at have en kønsfordeling, der afspejler fordelingen i rekrutteringsgrundlaget.

Kamstrup er en global højteknologisk virksomhed, hvor en specialiseret høj faglig kompetence er af afgørende betydning. Det betyder at rekrutteringsgrundlaget for en lang række lederstillinger i Kamstrup er kandidater med en uddannelse fra de tekniske uddannelsesinstitutioner.

Andelen af kvindelige ingeniører med en diplomingeniør-uddannelse inden for elektronik/IT er mindre end 4% og andelen af kvindelige ingeniører med en civilingeniør-uddannelse inden for elektronik/IT er mindre end 3%. Disse uddannelsesretninger er et naturligt rekrutteringsgrundlag for en stor del af lederstillingerne i en teknologivirksomhed som Kamstrup. Det øverste ledelseslag i Kamstrup, som defineres direktion, funktionschefer, afdelingsledere og lignende, består af 88 ledere, hvoraf andelen af kvindelige ledere udgør 15,9%. Det er virksomhedens mål at andelen af ledere af det underrepræsenterede køn mindst følger andelen i rekrutteringsgrundlaget.

Virksomheden har følgende politikker for at leve op til målsætningen:

- Der gennemføres periodisk medarbejderudviklings-samtaler, der medvirker til at afklare medarbejdernes ambitioner og kompetencer i forhold til ledelse. Der tilbydes lederuddannelse til medarbejdere, hvor det er relevant.
- Virksomheden gennemfører periodisk medarbejderundersøgelser, der giver lederne medarbejdernes vurdering af og tilbagemelding omkring udførelsen af lederopgaven.

Ved rekruttering af ledere er virksomheden særlig opmærksom på om kandidater af det underrepræsenterede køn er repræsenteret.

Måltal for underrepræsenteret køn i bestyrelsen

Virksomheden har en politik om at øge andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen. Målsætningen er inden 2018, at opnå en repræsentation på mindst ét kvindeligt medlem af bestyrelsen, hvilket svarer til en repræsentation på 25%. Ved målperiodens begyndelse var der ingen generalforsamlingsvalgte kvindelige bestyrelsesmedlemmer i Kamstrup A/S, og efterfølgende har der ikke været ændringer i bestyrelsen. I den samlede bestyrelse for Kamstrup er der 2 kvindelige bestyrelsesmedlemmer (medarbejderrepræsentanter).

Samfundsansvar (CSR)

Siden januar 2010 har Kamstrup været tilsluttet FN Global Compact. FN Global Compact er verdens største initiativ for virksomheders samfundsansvar. Det er startet af FN med den hensigt at inddrage private virksomheder i løsningen af nogle af de store sociale og miljømæssige udfordringer, som følger med globaliseringen.

FN Global Compact opfordrer virksomheder til at støtte op om ti principper inden for områderne menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og korruption, og til at implementere disse internt i deres praksis.

Kamstrup vil fortsætte med at gennemføre tiltag indenfor disse CSR-områder og årligt rapportere resultaterne til FN Global Compact.

Denne årlige rapportering kan findes på kamstrup.com/csr2016

Gennem en dyb
kundeforståelse
inspirerer vi til at levere
overlegen kvalitet og
banebrydende innovation.

Dansk vandteknologi præsenteret i Det Hvide Hus

Til et vandtopmøde i Det Hvide Hus i marts præsenterede vi, sammen med en række andre danske virksomheder, teknologiske løsninger til at bekæmpe USA's store vandudfordringer. Løsningerne blev præsenteret med 20.000 LEGO-klodser, der blev sat sammen til en by, hvor de forskellige udfordringer og løsninger blev vist frem.

Miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen udtalte:

"LEGO-modellen viser det bedste, vi kan i Danmark, på tværs af hele vandområdet fra grundvandskortlægning over effektive drikkevandsforsyninger til energiproducerende spildevandsanlæg. Vi har de totale løsninger, der tilmed er energineutrale, som amerikanerne tørster efter."

Energieffektivisering i Sverige

I de kommende år vil svenske elværker gå i gang med anden udrulning af intelligente målere. Västerbergslagens Elnät AB er blandt de første til at investere i en løsning, der gør dem i stand til at leve op til de nye krav.

Västerbergslagens Elnät AB vil opnå en række fordele med den valgte OMNIA smart grid-løsning. Udover at kunne tilbyde deres kunder en bedre service ved blandt andet en mere transparent fakturering og et større indblik i energiforbruget, vil løsningen også give værket mulighed for at analysere og optimere netværket og derved opnå en højere effektivisering.

Resultatopgørelse

tkr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2016	2015	2016	2015
Nettoomsætning	1	1.739.943	1.523.888	1.493.039	1.316.729
Produktionsomkostninger	2	-1.194.327	-960.680	-1.105.553	-907.041
Bruttoresultat		545.616	563.208	387.486	409.688
Salgs- og distributionsomkostninger	2	-300.424	-284.499	-156.053	-150.585
Administrationsomkostninger	2,3,4	-80.279	-67.641	-71.581	-64.603
Resultat af ordinær primær drift		164.913	211.068	159.852	194.500
Andre driftsindtægter		1.073	331	871	233
Andre driftsomkostninger		0	-3.792	0	-3.792
Resultat af primær drift		165.986	207.607	160.723	190.941
Resultat i dattervirksomheder	10	0	0	-2.362	10.883
Resultat i associerede virksomheder	11	2.538	577	2.538	577
Finansielle indtægter	5	3.478	716	6.050	1.015
Finansielle omkostninger	6	-6.149	-7.277	-6.439	-7.378
Resultat før skat		165.853	201.623	160.510	196.038
Skat af årets resultat	7	-41.163	-49.423	-35.820	-43.838
Årets resultat		124.690	152.200	124.690	152.200

Forslag til resultatdisponering

Foreslået udbytte	0	127.000
Overført resultat	124.690	25.200
	124.690	152.200

Balance – Aktiver

		Koncern		Moderselskab	
tkr.	Note	2016	2015	2016	2015
AKTIVER					
Anlægsaktiver					
Immaterielle anlægsaktiver					
8					
Færdiggjorte udviklingsprojekter		80.044	61.064	80.044	61.064
Koncerngoodwill		0	2.370	0	0
Udviklingsprojekter under udførelse		31.359	32.512	31.359	32.512
		111.403	95.946	111.403	93.576
Materielle anlægsaktiver					
9					
Grunde og bygninger		128.515	107.078	128.514	107.078
Produktionsanlæg og maskiner		99.647	87.871	98.155	86.282
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		24.141	24.985	19.079	19.368
Anlæg under udførelse		179.668	36.578	179.668	36.578
		431.971	256.512	425.416	249.306
Finansielle anlægsaktiviteter					
10		0	0	113.828	135.155
11		2.921	958	2.921	958
		0	0	5.066	5.252
		2.153	2.137	538	522
		5.074	3.095	122.353	141.887
Anlægsaktiver i alt					
		548.448	355.553	659.172	484.769
Omsætningsaktiver					
Varebeholdninger					
		127.808	95.487	121.118	88.727
		8.043	5.169	7.094	3.528
		15.581	17.167	14.294	13.760
		151.432	117.823	142.506	106.015
Tilgodehavender					
		267.452	184.534	102.587	110.383
12		130.834	113.351	48.368	74.161
		0	0	175.894	46.198
17		0	13.943	0	13.943
14		11.000	14.208	0	0
17		3.717	5.086	912	3.381
		14.466	15.379	9.981	10.358
		427.469	346.501	337.742	258.424
Likvide beholdninger					
		17.946	50.215	2.710	26.331
Omsætningsaktiver i alt					
		596.847	514.539	482.958	390.770
AKTIVER I ALT					
		1.145.295	870.092	1.142.130	875.539

Balance – Passiver

		Koncern		Moderselskab	
tkr.	Note	2016	2015	2016	2015
PASSIVER					
Egenkapital	13				
Aktiekapital		14.000	14.000	14.000	14.000
Reserve for udviklingsomkostninger		0	0	40.893	0
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	0	2.670	708
Overført resultat		428.957	308.208	385.394	307.500
Foreslået udbytte		0	127.000	0	127.000
Egenkapital i alt		442.957	449.208	442.957	449.208
Hensatte forpligtelser					
Udskudt skat	14	24.325	20.690	24.325	20.690
Andre hensatte forpligtelser	15	23.421	17.819	18.471	12.815
Hensatte forpligtelser i alt		47.746	38.509	42.796	33.505
Gældsforpligtelser					
Langfristede gældsforpligtelser	16				
Realkreditinstitutter		61.779	67.200	61.779	67.200
Leasingforpligtelser		865	458	0	0
		62.644	67.658	61.779	67.200
Kortfristede gældsforpligtelser					
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser		5.538	6.389	5.190	5.160
Kreditinstitutter		51	210	0	0
Salgsværdi af systemleverancer	12	31.681	46.475	23.944	38.315
Forudbetaling fra kunder		28.213	27.784	17.609	19.074
Leverandørgæld		91.407	95.413	83.364	87.672
Gæld til dattervirksomheder		0	0	70.539	74.424
Gæld til associerede virksomheder		0	1.578	0	1.578
Gæld til tilknyttede virksomheder		270.597	39	270.597	39
Skyldig selskabsskat	17	0	4.331	0	630
Anden gæld		164.461	132.498	123.355	98.734
		591.948	314.717	594.598	325.626
Gældsforpligtelser i alt		654.592	382.375	656.377	392.826
PASSIVER I ALT		1.145.295	870.092	1.142.130	875.539
Eventualposter	18				
Nærtstående parter	21				

Pengestrømsopgørelse

tkr.	Note	Koncern	
		2016	2015
Nettoomsætning		1.739.943	1.523.888
Omkostninger		-1.478.370	-1.230.431
Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital	19	261.573	293.457
Ændring i driftskapital	20	-121.083	28.575
Pengestrøm fra primær drift		140.490	322.032
Renteindtægter, betalt		3.478	716
Renteomkostninger, betalt		-6.148	-7.277
Pengestrøm fra ordinær drift		137.820	315.471
Betalt selskabsskat	17	-7.406	-36.288
Pengestrøm fra driftsaktivitet		130.414	279.183
Salg af virksomhed		966	0
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-54.291	-46.484
Køb af materielle anlægsaktiver		-230.729	-73.202
Salg af anlægsaktiver		1.281	1.822
Deposita		-16	-54
Pengestrøm til investeringsaktivitet		-282.789	-117.918
<i>Fremmedfinansiering:</i>			
Realkreditinstitutter		-5.840	-4.559
Kreditinstitutter		-159	-175
<i>Aktionærerne:</i>			
Tilgodehavende/gæld til tilknyttede virksomheder		50.000	0
Udbetalt udbytte		-127.000	-180.000
Pengestrøm til finansieringsaktivitet		-82.999	-184.734
Årets pengestrøm		-235.374	-23.469
Likvider, primo		64.158	87.627
Likvider, ultimo		-171.216	64.158
Likvider ultimo består af:			
Likvide beholdninger		17.946	50.215
Tilgodehavender/gæld til tilknyttede virksomheder, cashpool		-189.162	13.943
		-171.216	64.158

Noter

	Koncern		Moderselskab	
tkr.	2016	2015	2016	2015
1. Segmentoplysninger (omsætningsfordeling)				
Europa	91%	91%	91%	90%
Øvrige	9%	9%	9%	10%
	100%	100%	100%	100%
System & Service	40%	38%	31%	38%
Komponenter	60%	62%	69%	62%
	100%	100%	100%	100%
2. Personaleomkostninger				
Gager og lønninger	530.447	453.510	435.278	367.411
Pensioner	33.303	29.469	23.050	20.535
Andre omkostninger til social sikring	26.524	24.749	7.129	6.313
	590.274	507.728	465.457	394.259
<i>Personaleomkostninger indregnes således:</i>				
Produktion	288.566	252.517	273.160	236.624
Distribution	218.707	193.438	110.167	97.130
Administration	35.561	30.144	34.690	28.876
Aktiveret i udviklingsprojekter	47.440	31.629	47.440	31.629
	590.274	507.728	465.457	394.259
Gennemsnitligt antal medarbejdere	1066	930	849	745

I moderselskabets personaleomkostninger indgår vederlag til direktion og bestyrelsen med 7.742 tkr. (2015: 5.421 tkr.).

3. Ned- og afskrivninger				
Immaterielle anlægsaktiviteter	38.805	35.113	36.464	32.743
Materielle anlægsaktiviteter	54.013	46.438	51.589	43.811
	92.818	81.551	88.053	76.554
<i>Ned- og afskrivninger indregnes således:</i>				
Produktion	82.342	73.328	79.375	70.397
Distribution	2.342	2.661	575	637
Administration	8.134	5.562	8.103	5.520
	92.818	81.551	88.053	76.554

Noter

tkr.

4. Honorarer til generalforsamlingsvalgt revisor

Honorar vedr. lovpligtig revision

Erklæringsopgaver med sikkerhed

Skatterådgivning

Andre ydelser

Koncern		Moderselskab	
2016	2015	2016	2015
939	710	352	345
18	29	18	22
139	234	96	200
338	213	260	183
1.434	1.186	726	750

5. Finansielle indtægter

Finansielle indtægter – dattervirksomheder

Andre finansielle indtægter

0	0	2.317	374
3.478	716	3.733	641
3.478	716	6.050	1.015

6. Finansielle omkostninger

Finansielle omkostninger – dattervirksomheder

Andre finansielle omkostninger

0	0	533	1.258
6.149	7.277	5.906	6.120
6.149	7.277	6.439	7.378

7. Skat af årets resultat

Aktuelt sambeskatningsbidrag

Skat i filialer

Udskudt skat

Regulering af skat vedrørende tidligere år

33.923	44.205	31.435	38.039
1.173	1.131	1.173	1.131
6.586	4.188	3.734	4.757
-96	159	-99	171
41.586	49.683	36.243	44.098

Skat af årets resultat indregnes således:

Skat i resultatopgørelsen

Skat via egenkapitalen

41.163	49.423	35.820	43.838
423	260	423	260
41.586	49.683	36.243	44.098

Noter

tkr.	Koncern			
	Færdig- gjorte udviklings- projekter	Goodwill	Udviklings- projekter under udførelse	I alt
8. Immaterielle anlægsaktiver				
Kostpris 1. januar	206.351	150.632	32.512	389.495
Valutakursregulering i udenlandske virksomheder	-1.200	0	0	-1.200
Tilgang	0	0	54.290	54.290
Afgang	-27.553	-125.833	0	-153.386
Overført	55.443	0	-55.443	0
Kostpris 31. december	233.041	24.799	31.359	289.199
Ned- og afskrivninger 1. januar	-145.286	-148.263	0	-293.549
Valutakursregulering i udenlandske virksomheder	1.200	0	0	1.200
Afgang	27.525	125.833	0	153.358
Ned- og afskrivninger	-36.436	-2.369	0	-38.805
Ned- og afskrivninger 31. december	-152.997	-24.799	0	-177.796
Regnskabsmæssig værdi 31. december	80.044	0	31.359	111.403
Afskrives over	2-5 år	5 år		
	Moderselskab			
Kostpris 1. januar	177.597	12.295	32.512	222.404
Tilgang	0	0	54.290	54.290
Afgang	0	0	0	0
Overført	55.444	0	-55.443	1
Kostpris 31. december	233.041	12.295	31.359	276.695
Ned- og afskrivninger 1. januar	-116.533	-12.295	0	-128.828
Afgang	0	0	0	0
Ned- og afskrivninger	-36.464	0	0	-36.464
Ned- og afskrivninger 31. december	-152.997	-12.295	0	-165.292
Regnskabsmæssig værdi 31. december	80.044	0	31.359	111.403
Afskrives over	2-5 år	5 år		

Noter

	Koncern				
tkr.	Grunde og bygninger	Produk-tionsanlæg og maski-ner	Andre anlæg, driftsma-teriel og inventar	Forud-betalinger og anlæg under udførelse	I alt
9. Materielle anlægsaktiver					
Kostpris 1. januar	173.269	283.080	85.312	36.578	578.239
Valutakursreg. i udenlandske virksomheder	0	-92	-344	0	-436
Tilgang	14.213	28.046	8.795	179.668	230.722
Afgang	-140	-5.173	-8.883	0	-14.196
Overført	14.826	18.107	3.645	-36.578	0
Kostpris 31. december	202.168	323.968	88.525	179.668	794.329
Ned- og afskrivninger 1. januar	-66.190	-195.211	-60.327	0	-321.728
Valutakursreg. i udenlandske virksomheder	0	26	342	0	368
Ned- og afskrivninger	-7.532	-34.289	-12.192	0	-54.013
Afgang	69	5.153	7.793	0	13.015
Ned- og afskrivninger 31. december	-73.653	-224.321	-64.384	0	-362.358
Regnskabsmæssig værdi 31. december	128.515	99.647	24.141	179.668	431.971
Afskrives over	25 år	5 år	3-7 år		
I materielle anlægsaktiver indgår finansielle leasingsaktiver med regnskabsmæssig værdi på i alt	0	0	1.194	0	1.194
	Moderselskab				
Kostpris 1. januar	173.267	280.866	66.040	36.578	556.751
Tilgang	14.214	27.665	7.201	179.668	228.748
Afgang	-140	-5.162	-7.835	0	-13.137
Overført	14.826	18.107	3.645	-36.578	0
Kostpris 31. december	202.167	321.476	69.051	179.668	772.362
Ned- og afskrivninger 1. januar	-66.190	-194.582	-46.672	0	-307.444
Ned- og afskrivninger	-7.532	-33.797	-10.260	0	-51.589
Afgang	69	5.058	6.960	0	12.087
Ned- og afskrivninger 31. december	-73.653	-223.321	-49.972	0	-346.946
Regnskabsmæssig værdi 31. december	128.514	98.155	19.079	179.668	425.416
Afskrives over	25 år	5 år	3-7 år		

Noter

tkr.	Modervirksomhed	
	2016	2015
10. Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris 1. januar	172.913	173.038
Årets tilgang	117	0
Årets afgang	0	-125
Kostpris 31. december	173.030	172.913
Reguleringer 1. januar	-37.758	-56.540
Valutakursregulering	-4.016	3.691
Årets resultat før skat	3.506	16.246
Negativ indre værdi i dattervirksomheder til modregning i tilgodehavender	11.794	13.235
Skat af årets resultat	-5.868	-5.363
Afgang, salg af selskab, Energy-Lab	0	-733
Udbytte	-26.860	-8.294
Reguleringer 31. december	-59.202	-37.758
Regnskabsmæssig værdi 31. december	113.828	135.155

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel
Kamstrup B.V.	NL	100%
Kamstrup Sp. z o.o.	PL	100%
Kamstrup Instrumentation Ltd.	GB	100%
Kamstrup AS	NO	100%
Kamstrup Services SAS	FR	100%
Kamstrup AB	SE	100%
Kamstrup Karlskrona AB	SE	100%
Zao Kamstrup	RU	100%
Kamstrup South Africa (Pty) Ltd.	ZA	100%
Kamstrup Austria GmbH	AT	100%
Kamstrup Metering Solutions Private Limited	IN	100%
Kamstrup International A/S	DK	100%
Kamstrup, Inc.	US	100%
Kamstrup Water Metering L.L.C.	US	100%
Kamstrup Chile SpA	CL	100%
Kamstrup Turkey AS	TR	100%

Noter

tkr.

	Koncern	Moder-selskab
11. Kapitalandele i associerede virksomheder		
Anskaffelsessum 1. januar	250	250
Anskaffelsessum 31. december	250	250
Reguleringer 1. januar	708	708
Årets resultat før skat	3.253	3.253
Skat af årets resultat	-716	-716
Udbytte	-575	-575
Reguleringer 31. december	2.670	2.670
Regnskabsmæssig værdi 31. december	2.920	2.920

Navn

Hjemsted

Stemme- og ejerandel

Fischer-Kamstrup A/S

DK

50%

12. Salgsværdi af systemleverancer

Systemleverancer
Acontofaktureringer

	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Systemleverancer	1.176.566	1.039.715	811.144	859.603
Acontofaktureringer	-1.077.413	-972.839	-786.720	-823.757
	99.153	66.876	24.424	35.846
Der indregnes således:				
Systemleverancer (aktiver)	130.834	113.351	48.368	74.161
Systemleverancer (passiver)	-31.681	-46.475	-23.944	-38.315
	99.153	66.876	24.424	35.846

Noter

tkr.	Koncern			
	Aktie- kapital	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
13. Egenkapital				
Egenkapital 1. januar 2015	14.000	278.777	180.000	472.777
Udloddet udbytte	0	0	-180.000	-180.000
Overført via resultatdisponeringen	0	25.200	127.000	152.200
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	1.105	0	1.105
Skat på egenkapitalen	0	-260	0	-260
Valutakursregulering – udenlandske dattervirksomheder	0	3.386	0	3.386
Egenkapital 1. januar 2016	14.000	308.208	127.000	449.208
Udloddet udbytte	0	0	-127.000	-127.000
Overført via resultatdisponeringen	0	124.690	0	124.690
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	737	0	737
Skat på egenkapitalen	0	-423	0	-423
Valutakursregulering – udenlandske dattervirksomheder	0	-4.255	0	-4.255
Egenkapital 31. december 2016	14.000	428.957	0	442.957

Noter

tkr.

13. Egenkapital – fortsat

Egenkapital 1. januar 2015

	Aktie- kapital	Reserve for ud- viklings- omkost- ninger	Nettoop- skrivning efter indre værdi- metode	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
Udloddet udbytte	0	0	0	0	-180.000	-180.000
Overført via resultatdisponeringen	0	0	-1.223	26.423	127.000	152.200
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	1.105	0	1.105
Skat på egenkapitalen	0	0	0	-260	0	-260
Valutakursregulering – udenlandske dattervirksomheder	0	0	0	3.386	0	3.386

Egenkapital 1. januar 2016

Udloddet udbytte	0	0	0	0	-127.000	-127.000
Overført via resultatdisponeringen	0	40.893	1.962	81.835	0	124.690
Værdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	737	0	737
Skat på egenkapitalen	0	0	0	-423	0	-423
Valutakursregulering – udenlandske dattervirksomheder	0	0	0	-4.255	0	-4.255

Egenkapital 31. december 2016

	14.000	40.893	2.670	385.394	0	442.957
--	--------	--------	-------	---------	---	---------

Aktiekapitalen består af 28.000 aktier á 500 kr. Alle aktier har samme stemmerettigheder.

Noter

	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
tkr.				
14. Udskudt skat				
Udskudt skat 1. januar	6.482	3.793	20.690	17.168
Regulering af skat vedrørende tidligere år	1.325	-1.499	-99	-1.235
Årets udskudte skat	5.518	4.188	3.734	4.757
Udskudt skat 31. december	13.325	6.482	24.325	20.690
Udskudt skattegæld	24.325	20.690	24.325	20.690
Udskudt skattetilgodehavende	-11.000	-14.208	0	0
	13.325	6.482	24.325	20.690
<i>Udskudt skat vedrører:</i>				
Immaterielle anlægsaktiver	23.880	18.683	23.880	18.683
Materielle anlægsaktiver	3.263	4.038	3.263	4.031
Urealiseret koncernavance	-187	-269	-122	-269
Indirekte produktionsomkostninger	1.183	910	1.183	910
Hensatte forpligtelser og øvrig periodisering	-14.814	-16.880	-3.879	-2.665
	13.325	6.482	24.325	20.690
15. Andre hensatte forpligtelser				
Andre hensatte forpligtelser 1. januar	17.819	23.088	12.815	15.710
Anvendt i året	-4.616	-4.689	-4.498	-3.474
Ubenyttede garantiforpligtelser, tilbageført	-4.075	-4.348	-3.891	-2.930
Hensat for året	14.293	3.768	14.045	3.509
Andre hensatte forpligtelser 31. december	23.421	17.819	18.471	12.815
<i>Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:</i>				
0-1 år	7.181	6.726	7.108	6.650
1-5 år	8.940	6.704	8.235	5.938
+5 år	7.300	4.389	3.128	227
	23.421	17.819	18.471	12.815

Noter

tkr.

16. Gældsforpligtelser

Gældsforpligtelserne fordeler sig således:

Langfristet

Kortfristet

Langfristede gældsforpligtelser, der forfalder efter 5 år fra regnskabsårets udløb

17. Selskabsskat

Selskabsskat 1. januar

Regulering af skat vedrørende tidligere år

Årets aktuelle skat

Betalt selskabsskat i året

Selskabsskat 31. december

Fordeles således:

Tilgodehavende selskabsskat

Skyldig selskabsskat

Tilgodehavende/gæld hos tilknyttede virksomheder

	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
Langfristet	62.644	67.658	61.779	67.200
Kortfristet	5.538	6.389	5.190	5.160
	68.182	74.047	66.969	72.360
Langfristede gældsforpligtelser, der forfalder efter 5 år fra regnskabsårets udløb	40.798	46.294	40.798	46.294
Selskabsskat 1. januar	716	11.162	2.712	11.473
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-654	-1.399	14	-1.393
Årets aktuelle skat	-35.096	-45.335	-32.608	-39.169
Betalt selskabsskat i året	7.406	36.288	-641	31.801
Selskabsskat 31. december	27.628	716	-30.523	2.712
Tilgodehavende selskabsskat	3.717	5.086	912	3.381
Skyldig selskabsskat	0	-4.331	0	-630
Tilgodehavende/gæld hos tilknyttede virksomheder	-31.345	-39	-31.435	-39
	27.628	716	-30.523	2.712

Noter

	Koncern		Moderselskab	
	2016	2015	2016	2015
tkr.				
18. Eventualposter				
Eventualforpligtelser				
Forpligtelser vedrørende lejede lokaler	11.724	13.230	2.478	1.579
Leasingforpligtelser	12.502	10.789	10.185	8.750
Sikkerhedsstillelser				
Arbejdsgarantier afgivet til sikkerhed for selskabets forpligtelser over for tredjemand	257.953	266.827	247.327	261.832
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for realkreditinstitutter:				
<i>Grunde og bygninger med en regnskabsværdi på:</i>	128.515	107.078	128.515	107.078
	410.694	397.924	388.505	379.239

Moderselskabet har stillet moderselskabsgarantier til norske kunder på i alt 4,6 mio. kr. (2015: 0 mio. kr.) vedrørende mellemværende med dattervirksomheden i Norge.

Derudover kautionerer koncernen og moderselskabet for tilknyttede selskabers gæld med 247 mio. kr. (2015: 79 mio. kr.)

Moderselskabets aktier i dattervirksomheden Kamstrup AB er stillet til sikkerhed for bankgæld hos tilknyttede virksomheder.

Selskabet er sambeskattet med øvrige danske koncernvirksomheder. Som koncernvirksomhed hæfter selskabet ubegrænset og solidarisk med øvrige koncernvirksomheder for danske selskabsskatter og kildeskatter på udbytte, renter og royalties inden for sambeskatningskredsen. De sambeskattede virksomheders samlede kendte nettoforpligtelse over for SKAT fremgår af årsregnskab for administrationsselskabet OK a.m.b.a, CVR-nr. 39 17 04 18. Eventuelle senere korrektioner af sambeskatningsindkomst og kildeskat m.v. vil kunne medføre, at selskabets hæftelse udgør et større beløb. Koncernen som helhed hæfter ikke over for andre.

	2016	2015
tkr.		
19. Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital		
Ordinært primært resultat	164.913	211.068
<i>Regulering for ikke-likvide driftsposter m.v.:</i>		
Nedskrivninger og afskrivninger	92.818	81.551
Gevinst/tab ved salg af anlægsaktiver	0	0
Øvrige reguleringer	3.842	838
	261.573	293.457
20. Ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	-33.608	19.449
Ændring i tilgodehavender	-114.283	-35.505
Ændring i leverandører og anden gæld	26.808	44.631
	-121.083	28.575

Noter

21. Nærtstående parter

Kamstrup A/S' nærtstående parter omfatter følgende:

Bestemmende indflydelse

Aktiekapitalen besiddes fuldt ud af OK a.m.b.a., Viby J.

Øvrige nærtstående parter

Øvrige nærtstående parter omfatter dattervirksomheder og associerede virksomheder som omtalt i note 10 og 11 samt selskabernes bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere samt disse personers relaterede familiemedlemmer. Nærtstående parter omfatter endvidere selskaber, hvor førnævnte personkreds har væsentlige interesser.

Transaktioner med nærtstående parter

Al samhandel foregår på markedsvilkår.

Bortset fra normalt ledelsesvederlag samt finansielle indtægter og -udgifter til moderselskabet, har der ikke været gennemført transaktioner med bestyrelse, direktion, ledende medarbejdere, aktionærer eller andre nærtstående parter i årets løb, som ikke er elimineret i koncernregnskabet. Endvidere er koncernmellemværende med moderselskabet ikke elimineret i koncernregnskabet.

22. Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Kamstrup A/S for 2016 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder [stor].

Selskabet har med virkning fra 1. januar 2016 implementeret lov nr. 738 af 1. juni 2015. Dette medfører følgende ændringer til indregning og måling for:

1. Årlig revurdering af restværdier på materielle aktiver
2. Reserve for udviklingsomkostninger

Punkt 1: Der skal fremover foretages årlig revurdering af restværdier på materielle aktiver. Gennemgang af restværdier for selskabets materielle anlægsaktiver giver ikke anledning til korrektioner for eksisterende anlægsaktiver. Ændringen har ingen beløbsmæssig effekt på resultatopgørelsen eller balancen for 2016 eller for sammenligningstallene.

Punkt 2: Et beløb svarende til de indregnede udviklingsomkostninger bindes fremover på en særlig reserve under egenkapitalen benævnt "Reserve for udviklingsomkostninger". Beløbet bindes på en særlig reserve, der ikke kan benyttes til udbytte eller til dækning af underskud. Hvis de indregnede udviklingsomkostninger sælges eller på anden måde udgår af virksomhedens drift, reduceres eller opløses reserven. Dette sker ved overførsel direkte til egenkapitalens frie reserver. Hvis de indregnede udviklingsomkostninger nedskrives, skal en del af reserven for udviklingsomkostninger tilbageføres. Den del, der tilbageføres, svarer til nedskrivningen af udviklingsomkostningerne. Hvis en nedskrivning af udviklingsomkostningerne efterfølgende tilbageføres, reableres reserven for udviklingsomkostninger. Reserven for udviklingsomkostninger reduceres også med foretagne afskrivninger. Herved vil reserven ikke overstige det beløb, som er indregnet i balancen som udviklingsomkostninger.

Ændringen har ikke nogen beløbsmæssig effekt for resultatopgørelsen eller balancen for 2016 eller for sammenligningstallene.

Bortset fra ovenstående samt nye og ændrede præsentations- og oplysningskrav som følge af lov nr. 738 af 1. juni 2015 er årsregnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

A photograph of three Whirling Dervishes in the middle of a Sema ceremony. They are wearing their traditional felt hats and long, flowing robes (sikke) in red, green, and brown. Their arms are outstretched, and they are captured in a dynamic pose as they spin on a wooden floor. The background is a plain, light-colored wall.

Nyt salgskontor i Tyrkiet

Efterspørgslen på intelligente løsninger til at optimere forsyningen er stigende i Tyrkiet. Med særligt fokus på el, blev kontoret i Tyrkiet åbnet i 2016 med Mehmet Akif Ak i spidsen som Country Manager. Der er behov for, at vi er tæt på vores kunder for at forstå deres behov, og ifølge Mehmet Akif Ak er det vigtigt at være lokal repræsenteret.

"Det tyrkiske marked er stærkt økonomisk reguleret, og forsyningsselskaberne har brug for gode partnere og eksperter til at forbedre forholdene. Intelligent måling er løsningen, der kan sikre en god forretning for de tyrkiske forsyningsselskaber".

Noter

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden Kamstrup A/S samt dattervirksomheder, hvori Kamstrup A/S direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder, jvf. koncernoversigten.

Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes handelsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for ny erhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af dattervirksomheder og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke afskrevet goodwill og forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden. Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem anskaffelsessværdi og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser, inklusive hensatte forpligtelser til omstrukturering, indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid, dog maksimalt 20 år.

Aktuelt er levetiden vurderet til 5 år.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiell post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen eller indregning i seneste årsregnskab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder omregnes resultatopgørelserne til en gennemsnitlig valutakurs for måneden, og balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Kursdifferencer, opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender, henholdsvis anden gæld.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige aktiver og forpligtelser, indregnes i andre tilgodehavender eller anden gæld samt i egenkapitalen.

Noter

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætningen måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjepart. Afgivne rabatter indregnes i nettoomsætningen.

Omsætning fra salg af varer

Indtægter fra salg af færdigvarer, hvilket omfatter elektroniske energi- og brugsvandsmålere, indregnes i nettoomsætningen, når overgang af de væsentligste fordele og risici til køber har fundet sted, indtægten kan opgøres pålideligt og betaling forventes modtaget.

Omsætning fra salg af tjenesteydelser

Omsætning fra levering af tjenesteydelser, der omfatter servicekontrakter, indregnes lineært, i takt med at serviceydelserne leveres.

Omsætning fra systemleverancer

Systemleverancer, hvor der leveres løsninger med høj grad af individuel tilpasning, indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, hvorved omsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden).

Færdiggørelsesgraden opgøres med udgangspunkt i forbrugte omkostninger i forhold til seneste omkostningsestimat.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, herunder afskrivninger og gager, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Under produktionsomkostninger indregnes tillige udviklingsomkostninger, der ikke opfylder kriterierne for aktivering, og afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger.

Salgs- og distributionsomkostninger

I salgs- og distributionsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt til distribution af varer solgt i årets løb og til årets gennemførte salgskampagner m.v. Herunder indregnes omkostninger til salgspersonale, reklame- og udstillingsomkostninger samt afskrivninger.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration af koncernen, herunder omkostninger til det administrative personale, ledelse, kontorlokaler og kontoromkostninger samt afskrivninger.

Noter

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes aktivitet, herunder fortjeneste ved afhændelse af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes aktivitet, herunder tab ved afhændelse af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

I modervirksomhedens resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter skat efter fuld eliminering af intern avance/tab.

I både modervirksomhedens og koncernens resultatopgørelser indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede virksomheders resultat efter skat efter eliminering af forholdsmæssig andel af intern avance/tab.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster og tab vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelser under a conto skatteordningen m.v.

Skat af årets resultat

Moderselskabet er omfattet af de danske regler om tvungen sambeskatning af OK a.m.b.a.-koncernens danske dattervirksomheder. Danske dattervirksomheder indgår i sambeskatningen fra det tidspunkt, hvor de indgår i konsolideringen i koncernregnskabet, og frem til det tidspunkt, hvor de udgår fra konsolideringen.

Moderselskabet OK a.m.b.a. er administrationselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Årets skat, der består af årets sambeskatningsbidrag og ændring i udskudt skat – herunder som følge af ændring i skattesats – indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i egenkapitalen.

Vi er forpligtet til at skabe
en lysere fremtid for
vand- og energiområdet
ved altid at forvandle
vision til handling.

Noter

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Kostprisen omfatter omkostninger, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter. Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives lineært efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør 2-5 år.

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den vurderede økonomiske brugstid, der er vurderet til 5 år.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn.

For finansielle leasingkontrakter opgøres kostprisen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod, som diskoneringsfaktor eller leasingtagers alternative lånerente.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	25 år
Tekniske anlæg	5 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-7 år

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af positiv eller negativ goodwill opgjort efter overtagelsesmetoden.

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder med regnskabsmæssig negativ indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives det omfang, tilgodehavendet er uerholdeligt. I det omfang modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække en underbalance, der overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder vises som reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i egenkapitalen i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden. Er nettorealiseringsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration. Låneomkostninger indregnes ikke.

Noter

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Salgsværdi af systemleverancer

Salgsværdien af systemleverancer måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Den enkelte systemleverance indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser. Nettoaktiver udgøres af summen af de systemleverancer, hvor salgsværdien af det udførte arbejde overstiger aconto-faktureringer. Nettoforpligtelser udgøres af summen af de systemleverancer, hvor a contofaktureringer overstiger salgsværdien.

Egenkapital – udbytte

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklareringstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdi omfatter nettoopskrivning af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder i forhold til kostpris. Reserven kan elimineres ved underskud, realisation af kapitalandele eller ændring i regnskabsmæssige skøn. Reserven kan ikke indregnes med et negativt beløb.

Reserve for udviklingsomkostninger

Reserve for udviklingsomkostninger omfatter indregnede udviklingsomkostninger. Reserven kan ikke benyttes til udbytte eller dækning af underskud. Reserven reduceres eller opløses, hvis de indregnede udviklingsomkostninger afskrives eller udgår af virksomhedens drift. Dette sker ved overførsel direkte til egenkapitalens frie reserver.

Selskabsskat og udskudt skat

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen under tilgodehavender hos eller gæld til tilknyttede virksomheder.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktiver henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, tab på systemleverancer, uafdækkede pensionsforpligtelser m.v.

Finansielle gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser, måles til amortiseret kostpris.

I finansielle forpligtelser indregnes også den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingskontrakter.

Øvrige gældsforpligtelser

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Noter

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet. I pengestrømsopgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte virksomheder fra anskaffelsestidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte virksomheder indregnes frem til salgstidspunktet.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

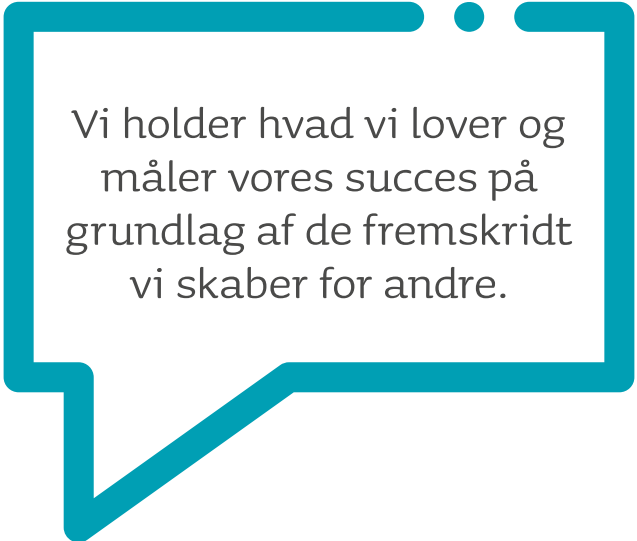
Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktivitet samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af selskabets aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld samt betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger på forretningssegmenter og geografiske markeder. Segmentoplysningerne følger koncernens regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring.

Vi holder hvad vi lover og måler vores succes på grundlag af de fremskridt vi skaber for andre.

Think forward

Kamstrup A/S

Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
T: +45 89 93 10 00
F: +45 89 93 10 01
info@kamstrup.dk
kamstrup.com